

Λεξιλογικά - Γραμματικά - Ερμηνευτικά σχόλια

Άρξομαι + γενική

α. Οἱ πρόγονοι οἱ αὐτοὶ αἰεὶ οἰκοῦντες παρέδωσαν

β. οἱ πατέρες ἡμῶν κτησάμενοι προσκατέλιπον (πρὸς οἷς ἐδέξαντο)

γ. αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ ἐπηυξήσαμεν τοῖς πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον

(οἷς ἕκαστα ἐκτῆθη: επιθετικά πολεμικά έργα)

(εἰ ἡμυνάμεθα: αμυντικά πολεμικά έργα) καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρκεστάτην

Ο Περικλῆς *υπερβαίνει* τα μυθικά χρόνια και την εποχή των περσικών πολέμων και η αντίληψη αυτή είναι *σύμφωνη* και με τη γνώμη του Θουκυδίδη. Από αυτή την παράγραφο ο Θουκυδίδης θα προχωρήσει στην *εξύμνηση* της αθηναϊκής δημοκρατίας.

Ο Θουκυδίδης αναφέρεται στις *τρεις γενιές*, και σε κάθε μια προσδίδει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της που προστιθέμενο στα επόμενα ολοκληρώνει την εικόνα –τύποις και ουσία- της αθηναϊκής δημοκρατίας.

α. Οι **πρόγονοι** (- 479 π.Χ.) παρέδωσαν τη χώρα *ἐλευθέραν δι' ἀρετῆν*, **αὐτόχθονες** ὄντες, *ἐν ἀντιθέσει* με τους Δωριεῖς Σπαρτιάτες που ἦταν ἐπήλυδες στη χώρα τους γι' αυτό και ζούσαν με το διαρκή φόβο των ειλώτων.

β. Οι **πατέρες** (479-446 π.Χ.) σε αυτά που κληρονόμησαν *πρόσθεσαν* και *παρέδωσαν* στους μεταγενέστερους την αθηναϊκή ηγεμονία, η οποία δημιουργήθηκε το 478.

γ. Ο Περικλῆς ὁμως δίνει ἔμφαση στους **σημερινούς** που επαύξησαν ακόμα περισσότερο ὅ,τι παρέλαβαν και ἔχουν ετοιμάσει την πόλη **απολύτως αὐτάρκη** τόσο στον πόλεμο ὅσο και στην εἰρήνη.

Σκοπός του Περικλή εἶναι να περάσει στη *φυσιογνωμία* του Αθηναίου πολίτη ὥστε να δικαιολογηθούν τα κατοπινά εγχειρήματα και, κατ' ἐπέκταση, η *αναγκαιότητα* του πολέμου!

δίκαιον γὰρ αὐτοῖς και πρέπον: το **δίκαιον** θα γίνει **σύμφορον** και το **πρέπον** θα γίνει *οὐκ ἀπρεπές*. Το κεφάλαιο αρχίζει με τις λέξεις **δίκαιον** και **πρέπον** και κλείνει με τις λέξεις **σύμφορον** καὶ *οὐκ ἀπρεπῆ*. *Δίκαιον και πρέπον εἶναι να ἐξηγηθεῖ το αθηναϊκό μεγαλεῖο*. Και αυτή εἶναι η *καινοτομία* του επιταφίου.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

πρέπον (προσήκον, βλ. γυναῖκες αἰ προσήκουσαι, κεφ. 34)

μνήμη: η μνημόνευση

μακρηγορεῖν ἐν εἰδόσιν οὐ βουλόμενος ἔάσω: Και με αυτή τη φράση ο Περικλής εξηγεί την πρόθεσή του να υμνήσει το αθηναϊκό μεγαλείο, επομένως δεν θα απαριθμήσει τις ανδραγαθίες των πεσόντων επειδή αυτές είναι γνωστές σε ανθρώπους που έχουν συμμετάσχει στον πόλεμο ή σε ανθρώπους σύγχρονους με τα γεγονότα.

ἐπιγίγνομαι: γίγνομαι κατόπιν

ἀπόνως: ἀκόπως

αὐταρκεστάτην: ὁ, ἡ αὐτάρκης, τό αὐταρκες

ὁ, ἡ θάρβαρος, τό θάρβαρον

ἐπιόντα < ἔπειμι: η μνημόνευση

προθύμως, προθυμότερον, προθυμότατα

ἔάσω < ἔάω –έῶ

ἀπό δὲ οἷας τε ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ καὶ μεθ' οἷας πολιτείας καὶ τρόπων ἐξ οἷων μεγάλα ἐγένετο ταῦτα:

α. η ἐπιτήδευσις είναι η ψυχοσύνθεση του λαού, η διαγωγή στο δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο, η ασχολία, η στοχευμένη ενέργεια,

β. η πολιτεία είναι το πολίτευμα και ο δημόσιος βίος και

γ. οι τρόποι είναι ο χαρακτήρας, η ιδιοσυγκρασία.

Ο Αχιλλέας περιποιείται το τραύμα του Πάτροκλου.

Οι αρχαίες ελληνικές νίκες για την άμυνα και την επίθεση προκειμένου να προστατευθούν οι πατρογονικές εστίες στηρίχτηκαν ακριβώς και στην φιλία λαμπρών ανδρών οι οποίοι αποκαλούνταν και « έταῖροι».

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!